אי אתם מודים בנדה. תימה מאי קסברי בית הלל דקמייתי מנדה דפשיטא כדמהדר להו בית שמאי וי"ל דמייתי משום לאיתקש לידה לנדה דכתיב כימי נדת דותה וכתיב וטומאה שבועים כנדתה: **איבא** בינייהו שופעת מתוך שבעה כו'. מיכא בינייהו טובא כל הני דפריך בסמוך אלא דפשוט יותר נקט: **בשופעת.** והשתא אפי' בטבלה יטמאו בית הלל לא ויבש ומתניתין דנקט ולא טבלה משום בית שמאי וא"ת דבעדיות קתני הך דיולדת גבי קולי בית שמאי וחומרי בית הלל הלא בשופעת מתוך מ' [1] (למה) הוו בית הלל נקולא וי"ל דכי אתשיל בתחלת לידה אתשיל: **אי בשופעת למאי איצטריך.** וא"ת מכל מקום משום בית שמאי איצטריך כדמשני ומאי סלקא דעתיה דמקשה דהא לרב נמי לא איצטריך סיפא אלא לאשמועינן דמודו בית שמאי דמטמא לח ויבש משום דלא ספרה ויש לומר דלרב איצטריך לאשמועינן דמודו בית שמאי ביולדת בזוב משום דמעיין אחד הוא דאי מריש הוה אמינא דטעמייהו משום דקסברי ב' מעיינות הן [2] ואפילו ביולדת בזוב מטהרין ובית הלל סברי דמעיין אחד הוא לכך איצטריך סיפא אלא לרבי דמוקי ריש ב בשופעת וסברי ב"ש מעיין אחד הוא סיפא מאי קא משמע לן: ושוין

שהוא עושה משכב ומושב אימת אילימא בראייה שניה היכא הוה בכלל בעל קרי אלא פשיטא בראייה ראשונה וקתני להקל עליו שאינו מטמא באונס ותסברא להחמיר עליו שהוא עושה משכב ומושב בראייה ראשונה בר משכב ומושב הוא אלא הכי קאמר רבי יצחק אומר והלא זב בכלל בעל קרי היה בראייה ראשונה ולמה יצא בראייה שנייה להקל עליו ולהחמיר עליו להקל עליו שאינו מטמא באונס ולהחמיר עליו שהוא עושה משכב ומושב אמר רב הונא [א]זוב דומה למי בצק של שעורים זוב בא מבשר המת שכבת זרע בא מבשר החי זוב דיהה ודומה ללובן ביצה המוזרת שכבת זרע קשורה ודומה ללובן ביצה שאינה מוזרת: דם היולדת שלא טבלה וכו': תניא אמרו להן בית הלל לבית שמאי אי אתם מודים בנדה שלא טבלה וראתה דם שהיא טמאה אמרו להם בית שמאי לא אם אמרתם בנדה שאפילו טבלה וראתה טמאה תאמרו ביולדת שאם טבלה וראתה שהיא טהורה אמרו להם יולדת בזוב תוכיח שאם טבלה וראתה לאחר ימי ספירה טהורה [ב]לא טבלה וראתה טמאה אמרו להם הוא הדין והיא התשובה למימרא דפליגי והתנן ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה לח ויבש לא קשיא [ג]כאן שספרה כאן שלא ספרה והתניא [ד]יולדת בזוב שספרה ולא טבלה וראתה הלכו בית שמאי לשיטתן וב"ה לשיטתן [ה]איתמר רב אמר [ו]מעין אחד הוא התורה טמאתו והתורה טהרתו ולוי אמר שני מעיינות הם נסתם הטמא נפתח הטהור נסתם הטהור נפתח הטמא מאי בינייהו איכא בינייהו שופעת מתוך שבעה לאחר שבעה ומתוך ארבעה עשר לאחר ארבעה עשר ומתוך ארבעים לאחר ארבעים ומתוך שמנים לאחר שמנים [ז]לרב רישא לקולא וסיפא לחומרא ללוי רישא לחומרא וסיפא לקולא מיתיבי דם היולדת שלא טבלה בית שמאי אומרים כרוקה וכמימי רגליה וב"ה אומרים מטמא לח ויבש קא ס"ד דפסקה בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח ויבש אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי מטמא לח ויבש אמר לך לוי הכא במאי עסקינן בשופעת אי בשופעת מ"ט דב"ש קסברי ב"ש מעין אחד הוא בשלמא ללוי היינו דאיכא בין ב"ש וב"ה אלא לרב מאי בינייהו איכא בינייהו יומי וטבילה דבית שמאי סברי ביומי תלה רחמנא וב"ה סברי [ח]ביומי וטבילה ת"ש ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה לח ויבש ס"ד הכא נמי דפסקה בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח ויבש אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי מטמא לח ויבש אמר לך הכא נמי בשופעת אי בשופעת למאי איצטריך לב"ש איצטריך אף על גב דקאמרי בית שמאי מעין אחד הוא וביומי תלה רחמנא הני מילי ביולדת גרידתא דשלימו להו יומי [ט]אבל יולדת בזוב דבעי ספירה לא תא שמע [ג][1]דותה תטמא [י]לרבות את בועלה דותה תטמא לרבות הלילות דותה תטמא [כ]לרבות היולדת בזוב שצריכה שתשב שבעה ימים נקיים בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי בעיא שבעה ימים נקיים אלא

שהוא עושה משכב ומושב. אב הטומאה מה שאין כן בקרי: **אלא פשיטא בראייה ראשונה.** דהוי בכלל קרי דלאקשינן לעיל [ע"א] הזב ואשר תגע ממנו וכו': **דיהה.** כלומר מתמקמק ונפרד ואינו קשור: **מוזרת.** שאינה משרשת אפרוח תחת תרנגולת: **יולדת בזוב תוכיח שאם טבלה.** לאחר שמנתה ז' נקיים לבד ימי טומאת לידה: **ולאחר טהורה היא.** דדם טהור הוא וכי לא טבלה ולאתה טמא: **אמרו להם בית שמאי הוא הדין הוא.** כלומר כי היכי דאמרינן ביולדת גמורה [ד] גרידתא אלא טבלה ולאתה טהורה כך יולדת בזוב שעברו עליה ימי לידה ושבעה נקיים ולא טבלה ולאתה טהורה: **לאו שספרה.** [א] בראיותה בספרה ז' נקיים. מתניתין דמודו בית שמאי כשעברו ימי לידה ועדיין לא ספרה אחריהם שבעה נקיים והכי קאמר אף על גב דאמרי בית שמאי ביולדת גרידתא כרוקה וכמימי רגליה מודים ביולדת בזוב שלא ספרה דכל זמן שלא ספרה זבה היא ואם ראתה לא הוי כרוקה וכמימי רגליה דאילו רוק מטמא לח ולא יבש כדאמר בדם הנדה (לקמן טו.) וכי ירוק [ב] כעין רקיקה דהיינו לח אבל דמה מטמא לח ויבש כשאר דם הנדה כדילפינן בדם הנדה (שם דף נד:): **והמנית.** בניחותא: **בית שמאי לשיטתן.** כי היכי דמטהרי ביולדת גרידתא מטהרי בהך דקסברי ביומי תלה רחמנא והא מלו לה כל ימים שלה: **ובית הלל לשיטתן.** דקסברי ביומי וטבילה תלה רחמנא וכיון דלא טבלה הוי דמה טמא כטומאת לידה דהוי אב הטומאה: **מעין אחד הוא.** דם הבא בימי לידה ודם הבא בימי טוהר ממעין אחד הן באין: **הפורה עמאתו.** כל שבעה לזכר וי"ל לנקבה: **והפורה טהרתו.** לאחר מכן: **נסתם הטמא.** לאחר שבועים ונפתח הטהור: **נסתם הטהור.** לאחר שמנים ונפתח הטמא: **לרב רישא.** דשופעת מתוך ימי טומאה לימי טהרה לקולא וטהורה ואף על גב דלא פסק דהא התורה טהרתו: **וסיפא.** דשפעה מתוך מ' לאחר מ' ומתוך פ' לאחר שמנים לחומרא וטמאה לאחר שמנים דהתורה טמאתו: **ללוי רישא לחומרא.** כיון דלא פסקה לא נסתם מעין טמא: **וסיפא לקולא.** דכיון דלא פסקה לא נסתם מעין טהור: **קס"ד דפסקה.** יום או שנים לאחר שבועים ומשום הכי מטמא לח ויבש דממעין טמא בא והתורה לא טהרתו לב"ה אלא ביומי וטבילה: **אלא ללוי.** הא ממעין טהור אתא דכי פסקה נסתם הטמא: **בשופעת.** מתוך ימי טומאה לימי טהרה ולא פסקה: **בשלמא ללוי.** דאמר לב"ה ב' מעיינות הן: **הייני דאילא בין בית שמאי ובית הלל.** דלבית הלל שני מעיינות הן וכיון דלא פסק טמאה דלא נסתם הטמא ולבית שמאי מעין אחד הוא והתורה טהרתו אחר שבועים: **אלא לרב.** דאמר מעין אחד הוא אי בית הלל קיימי כוותיה: **מאי איכא בו'.** כלומר במאי קמיפלגי ומאי טעמא דבית הלל דמטמאין: **ביומי וטבילה.** לא שנא שופעת לא שנא פוסקת כל זמן שלא טבלה הוי דמה טמא בימי [ו] לידתה: **ומודים ביולדת בזוב שמטמאה.** ואוקימנא כשעברו ימי לידתה ולא ספרה אחריהן ז' נקיים וקס"ד הכא נמי דפסקה אחר שבועים ומשום הכי מטמא דממעיין טמא אתו והתורה לא טהרתו עד שתשב ז' נקיים כדין זבה: **אמאי מטמאה.** דהא ממקום טהור הוא בא והרי הוא כדם מגפתה וכרוקה שמטמא לח משום מעין הזב ולא יבש: **לב"ש איצטריך.** דקאמר מעין אחד הוא ומטהרי לה ביולדת גרידתא אחר ימי לידתה מיד דביומי תלה רחמנא איצטריך ביולדת בזוב לאשמועינן דמטמאה [ח] : **דהני מילי.** דהוי דם טוהר לאחר ימי לידה ביולדת גרידתא אבל ביולדת בזוב דבעיא ספורים כל זמן שלא ספרה הוי דמה כדם זיבה דהא מחד מעין אתי ותורה לא טהרתו עד שתספור כדכתיב [ויקרא טו] ואחר תטהר אחר אחר לכולן [לעיל לג.]: **דוסה הטמא.** קרא יתירא הוא דה"ל למכתב וטמאה ז' ימים כימי נדה ולשתוק: **לרבות שמטמאה את בועלה כנדה ולרבות את הלילות לימים.** דלא תימא ימים כתיב: **משום הכי בעיא.** הפסקה שבעה נקיים דממעין דמים טמאים אתי והתורה לא טהרתו עד שתספור שבעה נקיים כדכתיב דותה תטמא: אלא

לז א מיי' פ"ב מהל' מטומאת מת הל' ה:
לח ב ג מיי' פ"ט מהל' מחוסרי כפרה הל' ה:
לט ד מיי' פ"ז מהל' מחוסרי כפרה הל' ה:
מ ה מיי' שם פ"ז הל' ז:
מא ו מיי' פ"ב מהל' מטמאי משכב ומושב הל"ב:
מב ז מיי' פ"ז מהל' מחוסרי כפרה הל' ז:
מג ח מיי' פ"ג מהל' מטמאי משכב ומושב הל"ח:
מד ט מיי' פ"ז מהל' מחוסרי כפרה הל"ה [והל"ו]:

תוס' הרא"ש

אי אתם מודים בנדה כו' ותימה מאי קסברי ב"ה דמייתי ראייה מנדה דשפיר קא מהדרו ב"ש וי"ל משום דיולדת ילפינן מנדה דאיתקש דכתיב כימי נדת דותה תטמא וכתיב וטמאה שבועים כנדתה ואמרינן לקמן בפרקין כימי נדתה כך ימי לידתה: **אי** בשופעת למאי איצטריך לב"ש איצטריך. תימה מאי קסבר הא לרב נמי לב"ש איצטריך ומטעם דמפרש וי"ל דלרב איצטריך לב"ש מטעם אחרינא דלא תימא במעיין אחד ובשתי מעיינות פליגי ב"ש וב"ה ולכ"ע ביומי וטבילה תלה רחמנא וביולדת בזוב בלא שופעת אין מטמא לח ויבש וכיון דתנא דמודו ב"ש ביולדת בזוב שמטמאה לח ויבש לא ס"ל דשני מעיינות הן:

תורה אור השלם

1. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטֻמְּאָה שִׁבְעַת יָמִים כִּימֵי נִדַּת דְּוֹתָהּ תִּטְמָא: ויקרא יב ב

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לב"ש איצטריך וד"ה דהני מילי הל"ה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה כאן שספרה בראייותה. מלא בראייותה נמחק וג"כ בריש"א:

מוסף רש"י

מעין אחד הוא. דם הבא בתוך ז' של לידה ודם הבא לאחר שבעה, ממעין אחד הוא (לעיל יא.) אלא: דם הבא בשבועים של נקיבה שהוא טמא ודם הבא לאחר שבועים שהוא טהור, ממעין אחד הוא (סנהדרין פז:) התורה טמאתו. תוך שבעה לזכר וי"ל לנקבה, והתורה טהרתו. כל ימי הטוהר (לעיל שם) אלא: התורה טמאתו כל שבועים והתורה טהרתו לאחר שבועים וחזרה וטמאתו לאחר שכלין ימי טוהר (סנהדרין שם). **נסתם הטמא.** לאחר שבועים ונפתח הטהור, וכשנסתם הטהור בסוף ימי טוהר נפתח הטמא (שם) אלא: נפתח הטמא כל ימי הלידה ונסתם הטהור, ולסוף שבעה לזכר וי"ל לנקבה נסתם הטמא ונפתח הטהור (לעיל שם). **איכא בינייהו שופעת כו'.** לרב אע"פ שלא פסק מעיינה בתוך שבועים ויולדת דם לאחר שבועים ממנה טהור, ולוי טמא עד שתפסוק שעה, דימא נסתם הטמא, והשופעת מתוך שמונים לאחר שמונים, לרב טמאה ואע"פ שזהו מעין עצמו של ימי טוהר, ולוי טהורה עד שיפסוק מעין הטהור ויפתח מעין הטמא (סנהדרין שם). **ביומי וטבילה.** דלא הוי דם טוהר אלא לאחר טבילה (לקמן מב.).

מסורת הש"ס

א) [לקמן לו.], ב) סנהדרין פז: [לעיל יא.], ג) [לקמן לו.], ד) כפ"א ליתא גמורה, ה) [ויקרא יב טון], ו) [כדימי רש"ש], ז) ס"א לאחר מ' הוי ב"ש כו'. מהר"ם, ח) ל"ל ואפילו ביולדת בזוב מטהרין ב"ש וכ"ה מטמאין משום דמעין ג' כו'. מהר"מ,

אלא ללוי דאמר שני מעינות הן למה לי שבעה במשהו סגיא הכי קאמר צריכה שתפסוק משהו שיעלו לה לשבעה נקיים ת"ש [ו] ימי עיבורה עולים לה לימי מניקותה וימי מניקותה עולים לה לימי עיבורה כיצד הפסיקה שתים בימי עיבורה ואחת בימי מניקותה שתים בימי מניקותה ואחת בימי עיבורה אחת ומחצה בימי עיבורה ואחת ומחצה בימי מניקותה עולין לה לג' עונות בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי בעי הפסק שלש עונות אלא ללוי דאמר שני מעינות הן למה לי הפסק שלש עונות במשהו סגי הכי קאמר [ז] צריכה שתפסוק משהו כדי שיעלו לה לשלש עונות ת"ש ושוין [א] ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה בשלמא ללוי דאמר שני מעינות הן משום הכי דיה שעתה אלא לרב דאמר מעין אחד הוא אמאי דיה שעתה תטמא מעת לעת [ב] דליכא שהות ותטמא מפקידה לפקידה כיון דמעת לעת ליכא מפקידה לפקידה נמי לא גזרו בה רבנן תא שמע [ג] יולדת בזוב שספרה ולא טבלה וראתה הלכו ב"ש לשיטתן ובית הלל לשיטתן בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח ויבש אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי מטמא לח ויבש אמר לך לוי אנא דאמרי כתנא דשוין ואיבעית אימא בשופעת והא ספרה קתני הכא ביולדת נקבה בזוב עסקינן דשבוע קמא פסקה שבוע בתרא לא פסקה [ד] וקסבר ימי לידתה שאין רואה בהן עולין לה לספירת זיבתה אמר ליה רבינא לרב אשי אמר לן רב שמן מסכרא אקלע מר זוטרא לאתרין ודרש הילכתא כוותיה דרב לחומרא והלכתא כוותיה דלוי לחומרא רב אשי אמר הלכתא כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא דריש מרימר הלכתא כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא [ה] והלכתא כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא: מתני'

ושוין ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה. וא"ת לרבי יוסי דאמר בפ"ק (לעיל דף ז.) מעוברת ומניקה צריכות שלש עונות ומפרש דמצטרפי ב' עונות דעיבורה ואחת דמניקתה למה לי עונה דמניקתה הא אמר הכא דאחר דם טוהר דיה שעתה וי"ל הא דלא כר' יוסי לי נמי בהפסיקה ג' עונות ולאתה לאשונה מאונס אף שניה דיה שעתה כדאמר בפ"ק (סס:) אבל אחר דם טוהר אין דיה שעתה אלא ברלייה לאשונה אבל שניה לא אפי' היתה הראשונה מאונס כיון שנפתח מעין טמא וא"ת לר"מ ולאידך תנאי דאית להו בפ"ק (סס:) מניקה דיה שעתה תיפוק ליה דהוה אחר דם טוהר ומיהו לתירוץ שני אתי שפיר וי"ל דמטעם שהוא אחר דם טוהר אין דיה שעתה אלא לרלייה לאשונה אבל מטעם מניקה דיה שעתה כל ימי מניקותה כר"מ דפ"ק (סס דף יא.) וא"ת והכא למה לי משום דם טוהר תיפוק ליה דמניקה היא וי"ל דר"מ להיכא דמת בנה או גמלתו לרבי מאיר דאמר לעיל הרי היא ככל הנשים [ו] ולרבי יוסי נמי דאמר בפ"ק אפי' גמלתו או נתנה בנה למניקה דיה שעתה נפקא מינה לאחר דם טוהר להיכא דלא אתה עד לאחר כ"ד חדש וטעמא דמניקה איצטריך לרלייתה הראשונה באונס דלף השניה דיה שעתה כדפרישית: **דליכא** שהות. אבל איכא שהות מטמאה מעת לעת לרב דאמר מעין אחד הוא ואע"ג דדיה שעתה כל ימי מניקותה הכא מיירי במת בנה או בהפילה כדפרישית וא"ת דבפרק אלו נערות (כתובות דף נ:) אמר הגיורת שראתה דם בתוך מעת לעת דיה שעתה רבי יוסי אומר הרי היא ככל הנשים וי"ל סוגיא דהכא לא אתיא כר' יוסי דהתם בת טומאה אם היתה מתגיירת זיבתה ואע"פ שראתה בשבוע שני קודם הטבילה לא סתרה מניינה מכאן מדקדק ר"ת דאשה שילדה בזוב או בזמן הזה דחשיבי כולהו נשי יולדת בזוב אם ספרה ז' נקיים בימי טוהר אפי' ראתה אחרי כן קודם טבילה אינה סותרה אע"ג דלב"ה מטמא לח ויבש מודו דאינה סותרת מניינה ויש ליתן טעם הא דאין ראיית שבוע שני סותרת משום דראייה זו אינה גורמת לה טומאת נדות ולא טומאת זיבות אבל זבה דעלמא דספרה ז' נקיים ואח"כ ראתה ראויה לסתור לפי שע"י אותה ראייה היא נעשית נדה ומיהו מיסתבר למימר דלא שייך סתירה אלא בימי ספירתה משום דאמרי ואחר תטהר אחר אחר לכולן שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן אבל אם שלמו ימי ספירתה בלא הפסקת טומאה כבר אין שום זבה עליה ולא שייך בה סתירה: **והלכתא** כותיה דרב לחומרא וכותיה דלוי לחומרא. ותימה והא אמרי' בפ"ק דעירובין ובפרק אלו טריפות דעביד כתרי חומרי דסתרי אהדדי עליו הכתוב אומר הכסיל בחושך הולך. י"ל הכא משום דמספקא לן פסיק כמר לחומרא וכמר לחומרא. וכה"ג אמרינן לקמן בפ' יוצא דופן הלכה כדברי כולם להחמיר גבי סימני בגרות וחצר צורית. הק' ה"ר יום טוב בר' יצחק. ללוי דאמר שני מעיינות הן קשה מהא דתניא בפ' יש בכור גיורת שיצתה פדחת ולדה בגיותה אין נותנין לה ימי טומאה ורימי טהרה ואין לה תורת טומאת לידה דפקעי כשנכנסין ימי טוהר. א"נ אע"ג דשני מעיינות הן יש לטמאות הדם משום דמן המקור קא אתי אלא דוקא במקום שהתורה טהרתו:

אלא ללוי דאמר שני מעינות הן למה לי שבעה במשהו סגיא הכי קאמר צריכה שתפסוק משהו שיעלו לה לשבעה נקיים ת"ש [ו] ימי עיבורה עולים לה לימי מניקותה וימי מניקותה עולים לה לימי עיבורה כיצד הפסיקה שתים בימי עיבורה ואחת בימי מניקותה שתים בימי מניקותה ואחת בימי עיבורה אחת ומחצה בימי עיבורה ואחת ומחצה בימי מניקותה עולין לה לג' עונות בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי בעי הפסק שלש עונות אלא ללוי דאמר שני מעינות הן למה לי הפסק שלש עונות במשהו סגי הכי קאמר [ז] צריכה שתפסוק משהו כדי שיעלו לה לשלש עונות ת"ש ושוין [א] ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה בשלמא ללוי דאמר שני מעינות הן משום הכי דיה שעתה אלא לרב דאמר מעין אחד הוא אמאי דיה שעתה תטמא מעת לעת [ב] דליכא שהות ותטמא מפקידה לפקידה כיון דמעת לעת ליכא מפקידה לפקידה נמי לא גזרו בה רבנן תא שמע [ג] יולדת בזוב שספרה ולא טבלה וראתה הלכו ב"ש לשיטתן ובית הלל לשיטתן בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח ויבש אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי מטמא לח ויבש אמר לך לוי אנא דאמרי כתנא דשוין ואיבעית אימא בשופעת והא ספרה קתני הכא ביולדת נקבה בזוב עסקינן דשבוע קמא פסקה שבוע בתרא לא פסקה [ד] וקסבר ימי לידתה שאין רואה בהן עולין לה לספירת זיבתה אמר ליה רבינא לרב אשי אמר לן רב שמן מסכרא אקלע מר זוטרא לאתרין ודרש הילכתא כוותיה דרב לחומרא והלכתא כוותיה דלוי לחומרא רב אשי אמר הלכתא כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא דריש מרימר הלכתא כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא [ה] והלכתא כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא: מתני'

מעין טמא הוא וי"ל דלדברי ב"ש קאמרי להו דאית להו מעין אחד הוא: **שבוע בתרא לא פסקה.** מכאן אומר ר"ת דיולדת בזוב או בזמן הזה דכולהו נשים חשבינהו כיולדת בזוב שסופרין אחר ימי טומאת הלידה שבעה נקיים ולאתה בימי טוהר קודם טבילה אינה סותרת דהא אמר הכא דכי לאתה שבוע שניה אלא אע"ג דדם טמא הוא כ"ש דלאיית דם טוהר אינה סותרת דאפי' ב"ה דמטמאין לא ויבש מודו דעלתה לה ספירתה ומכאן אין להוכיח על זבה שאינה יולדת שספרה ז' נקיים ולאתה שלא תסתור דאיכא למימר דהכא דוקא לא סתרה משום דלאייה זו אינה גורמת לה טומאה דכל שבועים טמאים בלאו הכי ואע"ג דבשבוע ג' גורם לה טומאה מ"מ אינה נעשית בת נדה ולא זבה וכשתפסק טהורה מיד ומ"מ נראה דאשה דעלמא נמי לא סתרה דמסתברא דאין סתירה מועלת אלא בתוך החשבון כדאמר ואחר תטהר שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם אבל לאחר ספירה לא מיהו לדידן דאית לן חומרא דרבי זירא פשיטא דסותרת דהא אפי' טבלה ולאתה לריכה ז' נקיים: **הלכתא** כרב לחומרא. ואם תאמר הא תרי חומרי דסתרי אהדדי מינהו וי"ל דהכא דמספקא לן פסיק כמר להחמיר וכמר להחמיר וכי האי גוונא איכא שלהי יולא דופן (לקמן דף מז:) הלכה כדברי כולן להחמיר גבי סימני בגרות וחצר צורית הקשה הרב רבי מרדכי בר יצחק לוי דאמר שני מעינות הן הא דתניא בפרק יש בכור (בכורות דף מו:) גיורת שיצא פדחת ולדה בהיותה עובדת כוכבים ואחר כך נתגיירה אין נותנין לה ימי טומאה וימי טהרה ואי שני מעינות הן אמאי אין נותנין לה ימי טהרה הלא מעין טמא סתום ובריש יולא דופן (לקמן דף מ.) נמי תנן דאין יושבין עליו ימי טומאה וימי טהרה ומהאיי ברייתא דבכורות (דף מו:) לא קשה כל כך לוי דמוקי [ט] כב"ש דאמר מעין

מסורת הש"ס

[ו] [לעיל י:], [ז] [לעיל לה:], [ג] [לעיל י:], [ד] [לעיל ז.], [ה] ע' רש"ל וכ"מ,

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ושוין וכו' ולר' יוסי נמי נ"ב ל"ל דס"ל לתוס' דפליגי תנאי אליבא דר' יוסי דתנא דבריימתא ס"ל אליבא דר' יוסי דמניקה דיה שעתה ברלייה לאשונ' אע"ג דלא עבדין ג' עונות ופליג אמתניתין אליבא דר' יוסי [דמלגרין] ג' עונות ע"ל דף ז' ע"ב ובאלפס דף יא: (ב) ד"ה הילכתא וכו' ולוי דמוקי לה כב"ש:

גליון הש"ם

גמ' צריכה שתפסוק משהו. הך משהו אינו מוכן לכמורה דהא ע"כ בלא לאתה כל ימי לידה דאל"כ הך לאייה גופא הוי הפסק בתוך ג' עונות דדוקא דבלידה אמרי' לעיל דס לידה לחוד הייט מה דיולא ע"י פתיחת הקבר לידה אבל זה שרואה בתוך ימי הלידה כיון דמעיין טמא אתי פשיטא דמפסיק דלא גרע מדם טוהר:

מוסף רש"י

ימי עיבורה עולים לה לימי מניקותה. כגון אם היתה מניקה ומעברה והפסיקה תחלה עונה קלת בימי מניקותה והשלימה בימי עיבורה (לעיל י:). ב"ש לשיטתן. כי היכי דמטהרי ביולדת גרידתא, מטהרי בהן, דקסבר ביומי תלה רחמנא והא מלו לה כל ימים שלה, וב"ה לשיטתן. דקסבר ביומי וטבילה תלה רחמנא, וכיון דלא טבלה הוה דמה טמא כטומאה לידה דהוי אב הטומאה (לעיל לה:). ימי לידה שאין רואה בהן. כגון ילדה בזוב ופסקה מיד (לקמן נד:).

עין משפט נר מצוה

מה א ב מיי' פ"ד מהל' משכב ומושב הלכה ו: מז ג מיי' פ"ז מהל' איסורי ביאה הלי"א וע' במ"מ סמג לאוין קיא טוש"ע יו"ד סי' קלד סעיף א: מז ד מיי' שם פ"ו הל' ו סמג שם טוי"ד סימן קלד:

תוס' הרא"ש

ושוין ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה. ותימה לעיל דקאמר ר' יוסי מעוברת ומניקה שעברו עליה ג' עונות דיה שעתה ומפרש דמצטרפי שתים בימי עיבורה ואחד בימי מניקותה למה לי אותה שבימי מניקותה תיפוק לי דרואה אחר דם טוהר הוא. וי"ל דהך דלא כר' יוסי אליבא דלוי ותימה אליבא דלוי למה לי דרואה אחר דם טוהר תיפוק לי משום שהיא מניקה וי"ל דאתיא כר' מאיר דאמר בפירקין דאם גמלתו ומת הרי היא ככל הנשים ובלאו הכי לא אתיא כר' יוסי אליבא דרב דמפרש דליכא שהות דהא ר' יוסי לא חייש להכי בפ' אלו נערות גבי גיורת שנתגיירה וראתה בתוך מעת לעת. ומיהו יש לחלק משום דהתם היתה בת טומאה אם היתה מתגיירת מקודם או משום דשייכא טומאה בנכרית מדרבנן: **ואיבעית** אימא בשופעת. תימה היכי קאמר לעיל יולדת בזוב תוכיח שאם טבלה וראתה טהורה לא טבלה טמאה והא כיון דמוקי לה לרי בשופעת אפי' טבלה טמאה לב"ה דקסברי שני מעיינות הן אליבא דלוי וי"ל דלדברי ב"ש דקסברי מעין אחד הן קאמר יולדת בזוב תוכיח: **בשבוע** קמא פסק בשבוע בתרא לא פסק. וקסברי ימי לידה שאינה רואה בהן עולין לה לספירת זיבתה ואע"פ שראתה בשבוע שני קודם הטבילה לא סתרה מניינה מכאן מדקדק ר"ת דאשה שילדה בזוב או בזמן הזה דחשיבי כולהו נשי יולדת בזוב אם ספרה ז' נקיים בימי טוהר אפי' ראתה אחרי כן קודם טבילה אינה סותרה אע"ג דלב"ה מטמא לח ויבש מודו דאינה סותרת מניינה ויש ליתן טעם הא דאין ראיית שבוע שני סותרת משום דראייה זו אינה גורמת לה טומאת נדות ולא טומאת זיבות אבל זבה דעלמא דספרה ז' נקיים ואח"כ ראתה ראויה לסתור לפי שע"י אותה ראייה היא נעשית נדה ומיהו מיסתבר למימר דלא שייך סתירה אלא בימי ספירתה משום דאמרי ואחר תטהר אחר אחר לכולן שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן אבל אם שלמו ימי ספירתה בלא הפסקת טומאה כבר אין שום זבה עליה ולא שייך בה סתירה: **והלכתא** כותיה דרב לחומרא וכותיה דלוי לחומרא. ותימה והא אמרי' בפ"ק דעירובין ובפרק אלו טריפות דעביד כתרי חומרי דסתרי אהדדי עליו הכתוב אומר הכסיל בחושך הולך. י"ל הכא משום דמספקא לן פסיק כמר לחומרא וכמר לחומרא. וכה"ג אמרינן לקמן בפ' יוצא דופן הלכה כדברי כולם להחמיר גבי סימני בגרות וחצר צורית. הק' ה"ר יום טוב בר' יצחק. ללוי דאמר שני מעיינות הן קשה מהא דתניא בפ' יש בכור גיורת שיצתה פדחת ולדה בגיותה אין נותנין לה ימי טומאה ורימי טהרה ואי שתי מעיינות הן אמאי לא

יהבינן לה ימי טהרה. וכן יש להקשות ממתניתין דאמרי' לקמן יוצא דופן אין יושבין עליו ימי טומאה וימי טהרה י"ל דהא מני ב"ש היא דאמרי מעין אחד הוא אי נמי כדמשני הכא אנא דאמרי כתנא דשוין אבל ק' ליה מסתם מתני' דיוצא דופן ועוד דלעיל בפ"ק פריך לוי וסתם לן תנא כב"ש וקאמר סתם ואח"כ מחלוקת וההיא דלקמן הוי מחלוקת ואח"כ סתם וי"ל דאין נותנין לה ימי טהרה דקאמר איכא לאוקמי לענין זה שאם ראתה ביום ז' לזכר או י"ד לנקבה הויא נדה על ידי ראיה ואין לה תורת טומאת לידה דפקעי כשנכנסין ימי טוהר. א"נ אע"ג דשני מעיינות הן יש לטמאות הדם משום דמן המקור קא אתי אלא דוקא במקום שהתורה טהרתו:

מעין אחד הוא א"נ כדמשני הכא אגא דאמר כתנא דשוין אבל סתם מתניתין דיולא דופן קשה וי"ל דאין נותנין לה ימי טוהר איכא לאוקמי לענין שאם רואתה ביום ז' לזכר או ביום י"ד לנקבה דהויא תחלת נדה דאין טומאת לידה עליה אי נמי אע"ג דשני מעינות הן

מתני' המקשה. ורואתה דם הרי זו נדה. ובגמרא פריך ומתרץ לה: **קשפה.** מחמת ולד: **ג' ימים בתוך אחד עשר יום.** שבין נדה לנדה ורואתה כל שלשתן הימים רצופין: **ושפתה.** מלערה: **מעת לעת.** ברביעי: **וילדה.** איגלאי מילתא דדמיס שראתה לא באו מחמת ולד הלכך הרי זו יולדת בזוב אבל אם לא שפתה סמוך לילדתה כל דמיס שראתה מחמת ולד הוא ורחמנא טהרינהו מזיבה דכתיב[ב] זוב דמה דמה מחמת עצמה ולא דמה מחמת ולד: **לילה ויום.** דאם שפתה בחצי יום שלישי וילדה יום רביעי דשפתה מעת לעת אין זו שופי אלא אם כן שפתה לילה ויום שלאחר הלילה כלילי שבת ויומו: **ששפתה מן הלער ולא מן הדם.** דאע"ג דחזיא דם הוי שופי: **כמה הוא קישויה.** דלא אתיא לידי זיבה בכל דמיס שתראה: **אפילו ארבעים או חמשים יום.** אם לא שפתה יום אחד סמוך לילדה לא אתיא לידי זיבה ולא הויא יולדת בזוב: **דיה הדשה.** דיה אם נטהר את הקושי חדש אחד היינו תשעי אבל קשתה שלשה בתוך י"א ימי זיבה בחדש השמיני ואפי' מקשה והולכת כל תשעי הרי זו יולדת בזוב מחמת שלשה ימיס של שמיני: **גמ' אמו כל המקשה נדה היא.** אילו קשתה בימי זיבה מי הויא נדה והא אין נדות בימי זוב: **אמר רב נדה ליומא.** וה"ק המקשה ורואה דם בימי זיבה אע"ג דלא אתיא ביה לידי זיבה מיהו באותו היום אסורה לשמש אבל לערב טובלת ואינה צריכה לשמור יום כנגד יום דרחמנא טהריה לדם קושי: **ושמואל אמר.** אף צריכה לשמור יום כנגד יום מדרבנן דחיישינן שמא תשפה ונמצא שלא היה דם קושי מחמת ולד ונמצא משמש עם זבה קטנה דאורייתא וענוש כרת: **אינה צנוס.** ואפילו באותו היום משמשת: **בימי נדה.** בימים הראויים לנדות: **נדה.** דקושי לא טהריה רחמנא אלא מזיבה אבל מנדה לא טהריה כדאמרי' לקמן: **בימי זיבה.** בתוך אחד עשר יום טהורה: **והשניה.** בניחותא: **ושפתה שנים.** מן הלער ולא מן הדם: **הרי זו יולדת בזוב.** אם ראתה כל שלש הוא ושופי סמוך לילדה נמצא דם הקושי שלא מחמת ולד: **כל שהא קישויה.** לאו לשון התחלה הוא אלא הכי קאמר כל שקשתה בשלישי אפי' שעה אחת בליל כניסת שלישי אפילו כל היום כולו בשופי ושפתה מליל ד' שעה אחת להשלמת מעת לעת אין זו יולדת בזוב דבעינן שופי כל יום ג' המביאה לידי זיבה: **וכי יווב זוב.** זוב משמע זוב מ"מ ואפי' באונס: **שיש טהרה אחריו.** דם טוהר: **ואונס באשה לא אשכחן.** דטהור: **ווכה.** דם יהיה זובה ובנדה משתעי דפרשה ראשונה נאמרה בנדה ושניה בזבה כדכתיב בשניה[ט] בלא עת נדתה: **ולא מחמת ולד.** אלמה אמרינן לעיל בימי נדה נדה:

מתני'[א] המקשה נדה[ב] קשתה שלשה ימים בתוך י"א יום ושפתה מעת לעת וילדה הרי זו יולדת בזוב דברי רבי אליעזר רבי יהושע אומר לילה ויום כלילי שבת ויומו ששפתה מן הצער ולא מן הדם[ג] כמה היא קישויה ר' מאיר אומר אפילו ארבעים וחמשים יום רבי יהודה אומר דיה חדשה ר' יוסי ור' שמעון אומרים[ד] אין קישוי יותר משתי שבתות: **גמ'** אטו כל המקשה נדה היא אמר רב נדה ליומא ושמואל אמר חיישינן שמא תשפה ור' יצחק אמר המקשה אינה כלום והקתני המקשה נדה אמר רבא[ה] בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה והתניא[ה] המקשה בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה כיצד קשתה יום אחד ושפתה שנים או שקשתה שנים ושפתה יום אחד או ששפתה וקשתה וחזרה ושפתה הרי זו יולדת בזוב אבל שפתה יום אחד וקשתה שנים או ששפתה שנים וקשתה יום אחד או שקשתה ושפתה וחזרה וקשתה אין זו יולדת בזוב[ו] כללו של דבר קושי סמוך לילדה אין זו יולדת בזוב שופי סמוך לילדה הרי זו יולדת בזוב[ז] חנניא בן אחי ר' יהושע אומר כל שחל קישויה בשלישי שלה אפילו כל היום כולו בשופי אין זו יולדת בזוב כללו של דבר לאתויי מאי לאתויי דחנניא מה"מ דת"ר דמה דמה[ז] מחמת עצמה ולא מחמת ולד אתה אומר מחמת ולד או אינו אלא מחמת אונס כשהוא אומר[ח] ואשה כי יזוב זוב דמה[ט] הרי אונס אמור הא מה אני מקיים דמה דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד ומה ראית לטהר את הולד ולטמא באונס מטהר אני בולד שיש טהרה אחריו ומטמא אני באונס שאין טהרה אחריו אדרבה מטהר אני באונס שכן אונס בזב טהור השתא מיהא באשה קיימינן ואונס באשה לא אשכחן ואיבעית אימא מאי דעתיך לטהורי באונס ולטמויי בולד אין לך אונס גדול מזה אי הכי נדה נמי נימא זובה זובה מחמת עצמה ולא מחמת ולד אתה אומר ולד או אינו אלא אונס כשהוא אומר[ח] ואשה כי תהיה זבה הרי אונס אמור הא מה אני מקיים זובה זובה מחמת עצמה ולא מחמת ולד אמר קרא תשב[י] יש לך ישיבה אחרת שהיא כזו ואיזו זו זו קושי בימי זיבה ואימא זו קושי בימי נדה אלא אמר אבוה דשמואל אמר קרא[ג] וטמאה שבועים כנדתה ולא כזיבתה מכלל דזיבתה טהור ואיזו זו זו קושי בימי זיבה והשתא דכתיב וטמאה שבועים כנדתה דמה למה לי אי לאו דמה הוה אמינא כנדתה ולא כזיבתה ואפילו בשופי קמ"ל שילא בר אבינא עבד עובדא כוותיה דרב כי קא נח נפשיה דרב א"ל לרב אסי זיל[כ] צנעיה ואי לא ציית גרייה הוא סבר גרייה א"ל בתר דנח נפשיה דרב א"ל הדר בך דהדר ביה רב א"ל אם איתא דהדר ביה לדידי הוה אמר לי לא ציית גרייה א"ל ולא מסתפי מר מדליקתא א"ל[כא] אנא איסי בן יהודה דהוא איסי בן גור אריה דהוא איסי בן גמליאל דהוא איסי בן מהללאל אסיתא דנחשא דלא שליט ביה רקבא א"ל ואנא שילא בר אבינא בוכנא דפרזלא דמתבר אסיתא דנחשא חלש רב אסי עיילוה בחמימי אפקוה מקרירי עיילוה בקרירי אפקוה מחמימי נח נפשיה דרב אסי אזל

פשב על דמי טהרה. דהוה ליה למכתב וששים יום וששת ימים דמי טהרה: **שהיא זו.** שדמיה טהורים: **ואיזו זו.** כלומר היכא משכחת זיבה טהורה: **זו קושי בימי זיבה.** דסמיך אדכתיב דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד: **ואפי' בשופי.** ואפי' הפסיק שופי בין קושי לילדה נימא טהורה הואיל ודם בקושי בא: **כווסיה דרב.** נהר ליומא: **לנעיה.** הסתר אותו דבר אמור לו שיחזור בו דטהור לגמרי: **גרייה.** ברי"ש. כלומר גרור ומשוך אותו בדברי טעם וראיות שיחזור בו: **גדייה.** הכריתו בשמתא כמו (דניאל ד) גודו אילנא: **לדידי הוה אמר לי.** דתלמידיה אנא: **גדייה.** שמתיה: **מדליקתא.** שמא תכוה בגחלתי: **אפיקה.** משום דשמיה הכי דריש לשמיה הכי: **עיילוה בחמימי.** חולי חם: **קרירי.** חולי לונן:

אזל

עין משפט נר מצוה

מח א ב ג ד מיי' פ"ז מהל' איסורי ביאה הלכה ל (והל"ב):
מט ה ו מיי' שם הל"ג:
נ ז מיי' שם הלכה ד וע' במ"מ:
נא ח מיי' שם הל"ח:
נב ט מיי' שם פ"ה הל' ל סמג לאוין קיא טוש"ע יו"ד ס' קפג סעיף ח:

מוסף רש"י

קשתה שלשה ימים. כתיב בפרשת זבה כאחד עשר שבין נדה לנדה, שהם הימים המביאים לידי זיבה, ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים ותניא (לקמן) דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד, מגיד שהם הקישוי שיצא קודם הולד מחמת צער הקישוי אינו מביאה לידי זיבה, וכ"ש הם שלאחר הולד, אבל אם רואתה ג' ימים רצופין בהן מתוך קושי, ושפתה. קודם יציאת הולד יום אחד, מעת לעת. ושקטה ומתה מצערה ואח"כ ילדה בין מתוך קושי בין מתוך שופי, הרי זו יולדת בזוב. כפי שכיון שלאחר ג' שפתה, איגלאי מילתא דלאו מחמת ולד אתא, ונעשית בהן זבה למנות ז' נקיים כדין זבה, וכל זמן שלא תפסוק ז' נקיים לא יהא דם שלה דם טהור ואפילו לאחר שבועיים, ואחר מלאת שמונים שלה צריכה שני קרבנות אחד לידתה ואחד לזיבתה (סנהדרין פז: וכנו"ר לעיל ז: ויבמות פג.).
ששפתה מן הצער. ואין אנו מושבין אם לא שפתה מן הדם (סנהדרין שם). **כמה היא קישויה.** דאמרינן מחמת ולד הוא, **אפילו ארבעים וחמשים יום.** קודם לידה (יבמות שם). **דיה חדשה.** מדם תשעי שהיא יולדת בו ופעמים שאין יותר מיום או יומים, כגון שילדה בג' בחדש אין הולד מטהר אלא דמים שראתה מר"ח ואילך, שאין באה על ידו לזיבה אם לא ראתה ג' ימים רצופים קודם ר"ח, דקסבר ר' יהודה שיפוטא גריס (שופר שב"ד מוקצים לקידוש החדש גורם הקשוי) ופעמים שהוא מטהר את כל החדש, כגון אם ילדה בסופו ואין הטהרה אלא מזיבה אבל מנדה אינו מטהרה בימי נדה, ואם שפתה מן הלער סמוך לידה יום אחד, אף מזיבה לא טהרה והרי הרי זו יולדת בזוב ואינה צריכה לשמור, ולאינלאי מלאת לערב קמא לאו ממחמת ולד הוא (שם).

תורה אור השלם

1. וְאִשָּׁה כִּי יִזּוֹב זוֹב דָּמָהּ יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֵת נִדָּתָהּ אוֹ כִי תָזוּב עַל נִדָּתָהּ כָּל יְמֵי זוֹב טֻמְאָתָהּ כִּימֵי נִדָּתָהּ תִּהְיֶה טֻמְאָה הִוא:
ויקרא טו כה
2. וְאִשָּׁה כִּי תִהְיֶה זָבָה דָּם יִהְיֶה זֹבָהּ בְּבְשָׂרָהּ שִׁבְעַת יָמִים תִּהְיֶה בְנִדָּתָהּ וְכָל הַנֹּגֵעַ בָּהּ יִטְמָא עַד הָעָרֶב:
ויקרא טו יט
3. וְאִם נִקְבָה תֵלֵד וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל דְּמֵי טָהֳרָהּ:
ויקרא יב ה

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה גדייה וכו' ואין נראה וכו'. נ"ב נ"ל שאפשר לומר דטעותו היה בתיבת לנעיה דאיתא בקיצורון דף כה דהוא לשון גילוי ע"כ היה סבר דאמר ליה שיגדיה הייינו שיגזזהו וק"ל וכן נר' שהוא דעת רש"י כי רש"י ז"ל לא כתב זה כלל שטעה בין ר' לד':

תוס' הרא"ש

ר' (יוסי) [יהושע] אומר לילה ויום. ונראה דבסברא פליגי ע"י בקיאין בתולדות דמעיין: **חיישינן** שמא תשפה. ומאן דלא חייש משום מילתא דלא שכיח הוא כיון שנפחת הקבר ושופעת דם שתשפה קודם לידה: **או** ששפתה יום אחד וקשתה וחזרה ושפתה. כדי נסבה דמרישא שמעינן ליה דקתני קשתה שנים ושפתה יום וכ"ש זו אלא אגב סיפא נקטיה דקתני קשתה יום אחד ושפתה יום אחד וחזרה וקשתה סד"א שהשופים שביבתים מוכיח על הקושי דלאו מחמת ולד הואי: **ואימא** זו קושי שבימי נדה. ונראה דטעמא דריש לקיש משום דמשמע ליה דטפי איכא לאוקומי בזיבה משום דאשכחן אונס בזב טהור וישיבה אחת מיעט קרא ולא יותר ותלמודא לא חייש לסברא דיליה כיון דאונס האשה מיהא לא אשכחן: **הוא** סבר גדייה א"ל בדלי"ת דגושה והוא א"ל בדלי"ת רפויה כלומר משוך אותו בדברים כמו משכו דמתגרמינן נגודו: **אנא** איסי בן יהודה דהוא איסי בן גור אריה כו'. תנא אחד הוא שיש לו ה' שמות הללו בערבי פסחים וביומא פ' הוציאו לו ועוד חשיב התם יוסף הבבלי ויוסף איש הוצל ולא חשיב להו הכא משום דאין נופלין על שם רב אסי:

מסורת הש"ס

א) [סנהדרין פז: לעיל ז:], ב) [יבמות פג.], ג) [לקמן ט:], ד) [לקמן לח:], ה) [לקמן לח:], ו) [עיין עריך ערך נגע ב], ז) [ע' תוס' יומא נב: ד"ה הוא], ח) [ויקרא טו], ט) [שם],

א) [סנהדרין פז: לעיל ז:], ב) [יבמות פג.], ג) [לקמן ט:], ד) [לקמן לח:], ה) [לקמן לח:], ו) [עיין עריך ערך נגע ב], ז) [ע' תוס' יומא נב: ד"ה הוא], ח) [ויקרא טו], ט) [שם],

אזל שילא אמר לדביתהו צבית לי זוודתא. תכריכין: **מילי.** שלא ילפין עלי בפני רב: **דקא פרח אפא.** רגלין היו להמיה הדם על המטה וההדם של אלו פורח היה והולך ממטה למטה: **פייסא.** שלוס: **קושי מהו שספור בזיבה.** כל מה שספרה: **דבר הגורם.** לידי זיבה אם ראתה שלא והאי לאו גורם הוא דלא אתיא בה לידי זיבה. ואי קשיא והרי קרי שאינו גורם כדקי"ל וסותר ההיא לאו סתירה היא דחד יומא הוא דסותר וכי קא בעי רבא לסתור הכל: **שאינו גורם.** כדקי"ל[ט] ולא מחמת אונסו: **וסותר.** כדאמר בפירקין ברביעית אין בודקין אותו: **לאי.** בחמת אונס נמי גורם הוא לידי זוב שאם ראה שתים שלא באונס ושלישית באונס מצטרפין לקרבן דתנן שלישית אין בודקין אותו: **לקרבן אמרתי.** דבעי בדיקה ולא לסתירה: **אלא.** לא תוקי כדתרלה לטמויי במשא אלא ודאי לסתירה ובעיין לא תפשוט דאתן לרבנן בעינן ואת פשטת מדר"א: **ש"מ.** מדנקט לשון גרמא מכלל דקיימא ליה דבר הגורם סותר: **רבי אליעזר היא.** דאמר אונס סותר ואינו גורם: **מהו שתעלה.** אם ילדה בזוב ובימי לידתה לא ראתה מהו שיעלה לה לנקיים ולא תצטרך לספור אחריהן: **אינה סותרת.** אם היתה זבה ופסקה והתחילה לספור וילדה אינה סותרת וימי לידתה אפי' אינה רואה בהן אין משלימין לספירתה אלא משלמת אחריהן [י] אם טהרה: **מזובה.** וספרה לה [כ] מזובה: **ולא מנגעה.** כיון שטהרה מזובה סופרת מיד [מ] ותביא קרבן לזיבתה ואז תטהר מלטמא בועלה ואפילו מנוגעת ולא צריכה להמתין עד שתטהר אף מנגעה: **ולא מלידתה.** כיון שטהרה מזובה סופרת מיד ואינה צריכה להמתין עד שיעברו ימי לידתה. אלמא ילדה בימי ספירה אינה סותרת ועולה:

דבר הגורם סותר כו'. וא"ת יולדת בזוב תוכיח דסותרת לרב דאמר מעין אחד הוא אע"ג דדם טוהר אינו גורם שום טומאה וי"ל דדם טוהר חשיב גורם טפי כיון שאם לא ילדה הוא זבה או נדה ורב דאמר מעין אחד הוא ולא דמי לקושי דלעולם דם שתראה מחמת קושי לידה אינו גורם זיבה: **נקטינן** דאין קושי סותר. מכאן משמע דלא דרשי אתיס אם לא שנפרש לעיל (דף לה.) ורבנן אתיס לא דרשי היינו להך דרשא אך משמע דלא דרשי כלל[ל]: **אביי אמר אינה סותרת ואינה עולה.** כתב רש"י בתשובה אחת דאבי מודה דימי לידה שאינה רואה בהן עולים לספירת זיבתה דהכי מוכח פרק בא סימן (לקמן דף נד:) מן הברייתא והכא אליבא דר' מרינוס קיימין מדע דאין רגילות למיבעי חדא מילתא בתרי דוכתי דבעי לה הכא ובשילהי בפ' בא סימן (שם) ותו היאך חולק אבי אבייתא דהתם ותו דמה לחם לאבי ורבא להזכיר סתירה לא היה לחם להזכיר אלא עליה דפליגי בה אלא אליבא דר' מרינוס בעי מהו שתעלה דמדנקט אין לידה סותרת ולא קאמר נמי דעולה מכלל דסבירא ליה דאינה עולה או דלמא הא בהא תליא כיון דאינה סותרת ע"כ עולה מוחאר מטהר אלא תהא טומאה מפסקת ביניהן מאי ת"ש דתני אבוה דרבי אבין מה גרם לו זובו שבעה לפיכך סותר שבעה מה גרם לו קריו יום אחד לפיכך סותר יום אחד מאי שבעה אילימא דמטמא שבעה האי מה זובו טמא שבעה מבעי ליה אלא לאו דבר הגורם סותר דבר שאינו גורם אינו סותר ש"מ אמר אביי [ד]נקטינן אין קושי סותר בזיבה ואי משכחת תנא דאמר סותר ההוא ר"א היא תניא רבי מרינוס אומר [ה]אין לידה סותרת בזיבה [ו]איבעיא להו מהו שתעלה אביי אמר אינה סותרת ואינה עולה רבא אמר [ז]אינה סותרת ועולה אמר רבא מנא אמינא לה דתניא [1]ואחר תטהר [ח]אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם אי אמרת בשלמא עולה היינו דלא מפסקת טומאה אלא אי אמרת אינה עולה [ט]אפסיק ליה לידה ואביי אמר לך [י]שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהם אמר רבא מנא אמינא לה דתניא [יא]מזובה מזובה ולא מנגעה מזובה ולא מלידתה ואביי אמר לך תני חדא מזובה ולא מנגעה ולא תתני ולא מלידתה ורבא האי מאי אי אמרת בשלמא מזובה ולא מלידתה איידי דאצטריך ליה לידה תנא נגעה אטו לידה אלא אי אמרת מזובה ולא מנגעה האי [2]מוכי יטהר הזב מזובו נפקא [יב]מזובו ולא מנגעו ואביי חד בזב וחד בזבה וצריכי דאי כתב רחמנא בזב

אזל שילא אמר לדביתהו צבית לי זוודתא דלא ליזיל ולימא ליה לרב מילי עילואי צביתה ליה זוודתא נח נפשיה דשילא חזו דפרחא אסא מהאי פוריא להאי פוריא אמרי ש"מ עבדו רבנן פייסא בעי רבא קושי מהו שתסתור בזיבה דבר המטמא סותר והאי נמי מטמא [ב]כימי נדה הוא או דילמא דבר הגורם סותר והאי לאו גורם הוא א"ל אביי אונס בזיבה יוכיח שאינו גורם וסותר אמר ליה לאיי האי נמי גורם הוא [ג]דתנן [א]ראה ראייה ראשונה בודקין אותו שניה בודקין אותו שלישית אין בודקין אותו ולרבי אליעזר דאמר אף בשלישי' בודקין אותו ה"נ כיון דלא גרים לא סתר אמר ליה לרבי אליעזר ה"נ ת"ש [ד]רבי אליעזר אומר אף בשלישית בודקין אותו ברביעית אין בודקין אותו מאי לאו לסתירה לא לטמויה לההיא טיפה במשא ת"ש בשלישית רבי אליעזר אומר בודקין אותו ברביעית אין בודקין אותו לקרבן אמרתי ולא לסתירה אלא לר"א תפשוט דדבר שאינו גורם סותר לרבנן מאי ת"ש דתני אבוה דרבי אבין מה גרם לו זובו שבעה לפיכך סותר שבעה מה גרם לו קריו יום אחד לפיכך סותר יום אחד מאי שבעה אילימא דמטמא שבעה האי מה זובו טמא שבעה מבעי ליה אלא לאו דבר הגורם סותר דבר שאינו גורם אינו סותר ש"מ אמר אביי [ד]נקטינן אין קושי סותר בזיבה ואי משכחת תנא דאמר סותר ההוא ר"א היא תניא רבי מרינוס אומר [ה]אין לידה סותרת בזיבה [ו]איבעיא להו מהו שתעלה אביי אמר אינה סותרת ואינה עולה רבא אמר [ז]אינה סותרת ועולה אמר רבא מנא אמינא לה דתניא [1]ואחר תטהר [ח]אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם אי אמרת בשלמא עולה היינו דלא מפסקת טומאה אלא אי אמרת אינה עולה [ט]אפסיק ליה לידה ואביי אמר לך [י]שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהם אמר רבא מנא אמינא לה דתניא [יא]מזובה מזובה ולא מנגעה מזובה ולא מלידתה ואביי אמר לך תני חדא מזובה ולא מנגעה ולא תתני ולא מלידתה ורבא האי מאי אי אמרת בשלמא מזובה ולא מלידתה איידי דאצטריך ליה לידה תנא נגעה אטו לידה אלא אי אמרת מזובה ולא מנגעה האי [2]מוכי יטהר הזב מזובו נפקא [יב]מזובו ולא מנגעו ואביי חד בזב וחד בזבה וצריכי דאי כתב רחמנא בזב

ש"מ ארבע דימי לידה אין עולין לאפוקי מן הברייתא דלעיל גלוי לחד שיטויא ומברייתא דבא סימן (לקמן דף נד:) דסברי דעולין אלא אינו מונה אלא דברים של חדוש אבל הא פשיטא לן דאין עולין ועוד אומר ר"ת דברייתא דבא סימן איכא למימר כדמפרש ליה רב פפא משום דאימא ילדה זכר להכי עולה שבוע שני לספירת זיבתה ודבריו נראה טפי מדקתני ואין קרבנו נאכל א"כ איכא למימר אימר לא ילדה ואפי' ילדה אימא ילדה זכר ותדע דלא קיבל דברי רב הונא דהתם ולא הדר ביה אלא סבר דאין עולין מדקאמר בשמעתין רב פפא אמר ע"כ הקישן הכתוב ואי סבר עולין א"כ ע"כ צריך לאוקמי כר"א כדמוקי רבא ואמאי דחיק לאוקמי כרבנן דר"א דאמרי אין דין אפשר משאי אפשר כיון דבלאו הכי צריך לאוקמי כר"א דאמר אין עולין אלא ודאי לא הדר ביה ומיהו אי גרסינן לעיל דאמר סותר רבי אליעזר והכא רבי אליעזר אין להוכיח כלום ודברי רב פפא דלקמן איכא למימר דאינו עיקר אע"פ דהוי ספק ספיקא [יא] שבוע שני אינו עולה לספירת זיבתה דאיכא למיחש דילמא נקבה היא כדאמר רב הונא התם משום דאיכא נמי ספק ספיקא בסוף ימי טוהר דסתרה לה כדפרישית לעיל גבי המפלת חיה ועוף (דף מ. סד"ה חומר) ומיהו כיון דאין קרבנה נאכל איכא בנאו הכי ספק ספיקא שמא לא ראתה ואפילו ראתה שמא לא ילדה ואומר ר"ת דימי לידה שאינה רואה בהן הוא למ"ד מיע"ל קג"ס ולא לחי העומד מאליו בפ"ק דעירובין (דף טו.) ורב סעדיה כתב דנשים שלנו דחשבינן להו כיולדות בזוב אם עברו ימי טומאת ז' לזכר או י"ד לנקבה וספרה שבעה נקיים בימי טוהר או אפילו בימי טומאה מותרת לבעלה עד מ' לזכר ופ' לנקבה אע"פ שרואה דם הכתוב קראו דם טוהר שכן שנו חכמים ימי לידה שאינה רואה בהן עולים לה לימי ספירת זיבתה הרי בהדיא חולק על ר"ת והא דלא קאמר בהמפלת (שם דף ג.) ש"מ ד' איכא למימר משום דלא קאמר אלא היכא דאמר בהא עולין לא מצי למימר הא מני רבי אליעזר היא דלאחדי לכ"ע אין עולין:

רבא אמר אינה סותרת. וא"ת והא [מ]רב סובר בפ"ב (דף טו) דאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם וא"כ תסתור דהכא בעינן שבעה נקיים מדם וי"ל [נ]דרב אליבא דר' מרינוס קאמר כדפרישית וסבר דאפשר לפתיחת הקבר בלא דם דהא קאמר דאינה סותרת:

מה

מסורת הש"ס

א) [בס"א: בימי], **ב)** [לעיל לה.] זביס פ"ב מ"ב, **ג)** [נזיר סה: ע"ש לעיל לה. ע"ש], **ד)** [עי' פירש"י עירובין ס. ד"ה והתר"י נקטינן], **ה)** [לקמן נד.], **ו)** [לעיל לב: לקמן סו: סח:], **ז)** [שם], **ח)** [מגילה ח.], **ט)** [כריתות ח:], **י)** מן אם כו' עד לה הד"א ואח"כ מה"ד מוזכה ולא כו'. כל"ל, **כ)** [ויקרא טו:], **ל)** [וע"ע תוס' בכורות ו. ד"ה ור"ש], **מ)** [ל"ל והא רבא סובר בפ' בתרא (קו.)], **נ)** [ל"ל דרבא],

תורה אור השלם

1. וְאִם טְהֳרָה מִזּוֹבָהּ וְסָפְרָה לָּהּ שִׁבְעַת יָמִים וְאַחַר תִּטְהָר:

ויקרא טו כח

2. וְכִי יִטְהַר הַזָּב מִזּוֹבוֹ וְסָפַר לוֹ שִׁבְעַת יָמִים לְטָהֳרָתוֹ וְכִבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בְּמַיִם חַיִּים וְטָהֵר:

ויקרא טו יג

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה אביי וכו' אע"פ דהוי ספק ספיקא אפילו הכי שבוע שני אינו:

גליון הש"ס

גמ' **אפסיק** ליה לידה. ע"ל לג ע"א תד"ה רואה: רש"י ד"ה ולא מנגעה וכו' **ותביא** קרבן לזיבתה. ע' טורי אבן מגילה ח ע"א ד"ה מזובו:

לעזי רש"י

אישטורדישו"ן. לבלבל.

מוסף רש"י

בודקין אותו. בשבעה דברים, במאכל במשתה בקפילה ובמשאו כו' (לעיל לה.). **בשלישית בודקין אותו.** מפני הקרבן שאם ראה הם השלישית באונס אינו מביא קרבן (נזיר סה:). **ברביעית אין בודקין אותו.** כלומר לאחר שראה שלש שלא באונס וראה את הרביעית בתוך ימי ספרו ואפילו אם היא באונס אין בודקין אותו אם מחמת אונסו היא, אלא סותר את הכל (שם). נקטינן. מתלמודינו מנהג מרבותינו (ערובין ה.). **אחר אחר לכולן.** כלומר זמן אחד לכולן, שיהו רוצין טהרתן (לעיל לג:). **מזובו ולא מנגעו.** ה"ג בתו"ס מזובו ולא מזובו ומנגעו, שאם היה זב ומצורע ופסק מזובו ולא נתרפא עדיין מנגעו וספר, אין אומרים לו אין ספירה זו נקיות עד שיטהר אף מנגעו, אלא מונה והולך מיד ועולה לספירת זוב ולכשיתרפא מצרעתו יטבול מיד טבילה ראשונה של מצורע והיא עולה לו לטבילת נגעו וזובו וטהר מצרעת מסכת ומושב ומצרעת כלי חרס בהיסגו כדין זב, ואע"פ שצריך לספירת שבעה לגרעתו לענין אכילת קדשים וטבילה שניה, כדכתיב במצורע וחקן במים וטהר ואחר יבא אל המחנה ושב מחוץ לאהלו שבעת ימים והיה ביום השביעי יגלח את כל שערו וגו' וכתיב אם בשרו במים וגו', אחרי טבילה קמייתא לטהרו מצרעת מסכת ומושב וכלי חרס בהיסגו (מגילה ח.).

עין משפט נר מצוה

נג א מיי' פ"ב מהל' ממזרים כפה"ל ס"ה.

נד ב ג מיי' פ"ז מהל' איסורי ביאה הל"י:

נה ד ה מיי' שם טוש"ע יו"ד סימן קלד סעיף ג:

נו מיי' פ"ה מהל' משכב ומושב ה"ע טוש"ע יו"ד סי' קלו סעיף י:

תוס' הרא"ש

אז דילמא דבר הגורם סותר. אע"ג דקרי סותר היינו יום אחד וכן הוא גורם טומאה יום אחד. ותימה והרי דם טוהר דאינו גורם טומאה וסותר לרב דאמר מעיין אחד הוא כדאמר לעיל דיולדת בזוב צריכה שתשב ז' נקיים וי"ל דדם טוהר לרב חשיב גורם טפי שאם תראה בזה הענין בימים הראויין לזיבה תהא בו זבה ולא דמי לקושי משום דם שיראה בקושי לעולם לא יגרום זיבות: **אמר** ליה אביי אונס בזוב יוכיח שאינו גורם וסותר. אביי לית ליה הא דאמר רב הונא לעיל ראיה ראשונ' של זב מטמאה באונס: **איבעיא** להו מהו שתעלה. כתב רש"י בתשובה דהך בעיא אליבא דר' מרינוס הוא דמיבעיא לן ולאו תלמודא באפי נפשיה הוא דמיבעיא ליה משום דלקמן פ' בא סימן מיבעיא ליה לתלמודא ימי לידה שאינה רואה בהן מהו שיעלה לספירת זיבתה. ומייתי עלה ת"ש ואין שיטת התלמוד לישאל בעי' אחת לפעמי' ולישא וליתן בה אלא הכא לר' מרינוס הוא דקבעי דנקט לישנא דסותרת ומיבעיא ליה מאי סבירא ליה בעלייה מי אמרי' מדלא קאמר ימי לידה עולין לספירת זיבתה אינה עולה אית ליה או דילמא הא בהא תליא כיון דאינה סותרת ע"כ עולה דאם לא כן לא מניא רצופין ורחמנא אמר אחר אחר לכולן. אביי אמר אינה סותרת דוקא קאמר ואינם עולין ואפי' אינה רואה בהן אלא משלמת ספירתה לאחר שבועיים וה"מ דלא חזיא דם אבל אי חזיא דם לא אחר אחר הוא דאע"ג דלאו טומאת זיבה הוא מ"מ מדם בעי' נקיים דהא אפי' דם טהור סותר לרב דאמר מעין אחד הוא כ"ש דם דימי טומאה ורבא אמר אינה סותרת ועולה דהא בהא תליא: **אמר** רבא. מנא אמינא לה. דכל דאית ליה דאינה סותרת אית ליה דעולה דתניא ואחר תטהר כו' וע"כ ר' מרינוס לא פליג אקרא וכן מייתי מקרא דוטהרה מזובה דע"כ ר' מרינוס לא פליג אקרא. מי' ק' דהא ע"כ ר' אליעזר פליג אהך קרא דוטהרה מזובה דאיהו נמי אמר דמסתר נמי סתרה. וכ"ש דאינה עולה. והכי משני רבא גופיה לקמן וי"ל דאה"נ דהוה מצי למימר אביי ולטעמי':